

Reactie internetconsultatie op het wijzigen van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

14 december 2021

ActiZ is de branchevereniging van zorgorganisaties en vertegenwoordigt bijna 400 zorgorganisaties die zorg en ondersteuning bieden aan ouderen thuis of in een woonzorglocatie of verpleeghuis. Vanuit de visie 'een duurzame toekomst is een gezonde toekomst' zijn veel zorgorganisaties bezig met het verduurzamen van de zorg. ActiZ heeft in 2018 de Green Deal Zorg 2.0 ondertekend en zet in op de vier pijlers die hierin benoemd zijn: CO2 reductie van de gebouwde omgeving, bevorderen van circulaire bedrijfsvoering, verminderen van medicijnresten in afvalwater en het verbeteren van een gezond leef- en werkklimaat. Vanuit deze brede visie en aanpak reageert ActiZ nu op de voorgestelde wijzigingen.

De wijzigingen betreffen de volgende onderdelen:

- *Actualisatie Energiebesparingsplicht in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), artikel 5.15.*
Actualisatie Energiebesparingsplicht in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), artikel 5.15. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat bereidt in overleg met vertegenwoordigers van bedrijven en bevoegd gezag een wijziging voor van de energiebesparingsplicht en informatieplicht (energiebesparingsmaatregelen met een terugverdientijd van ten hoogste 5 jaar en hierover rapporteren) in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).
- *Energiebesparingsplicht voor utiliteitsgebouwen Bbl.*
Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bereidt in overleg met vertegenwoordigers van bedrijven en bevoegd gezag een wijziging voor van de energiebesparingsplicht en informatieplicht (energiebesparingsmaatregelen met een terugverdientijd van ten hoogste 5 jaar en hierover rapporteren) in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Hieronder volgt de reactie van ActiZ, met in cursief de concrete reacties en voorstellen.

1. Verandering waar EZK aan werkt

Omdat de informatieplicht en de EED niet meer aansluiten bij het Klimaatakkoord, wordt de wet herzien en worden aanvullend ook maatregelen voor opwekking van duurzame energie met bijv. zonnepanelen én maatregelen voor CO2 reductie (o.a. warmtepompen, heatpanels) onderdeel van de wet. Alle maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder zijn verplicht.

Het Activiteitenbesluit gaat per 1 juli 2022 geheel over in de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet komen de Bbl en Bal, besluiten die enerzijds over het gebouw gaan en anderzijds over de activiteiten in het gebouw.

Bbl = Besluit bouwwerken leefomgeving, gaat over energieverbruik vastgoed;

Bal = Besluit activiteiten leefomgeving, gaat over de processen.

Momenteel wordt de lijst erkende maatregelen energiebesparing, de EML, door de overheid herzien en deze wordt onderdeel van de Bbl en Bal. De maatregelen worden voor alle branches gelijkgetrokken en er wordt onderscheid gemaakt tussen maatregelen voor vastgoedeigenaren (Bbl) en voor huurders (Bbl en Bal). Vastgoedeigenaren moeten voor de Bbl (vastgoed) met maatregelen voldoen aan de Informatieplicht. Huurders moeten voor de hele lijst van Bal en Bbl (vastgoed en processen) voldoen

aan de Informatieplicht. Dit kan tot een dubbele informatieplicht leiden, zowel voor de huurder als voor de verhuurder. Tot nu toe werd alleen de huurder-gebruiker aangesproken, dat gaat dus veranderen. Dat kan tot onduidelijkheid leiden. De oplossing zou kunnen zijn dat huurder en verhuurder hierin samenwerken, maar dat zal in de praktijk niet altijd gemakkelijk gaan. Of in geval van huur de erkende maatregellijst voor vastgoed (Bbl) ook gezamenlijk met verhuurder kan worden ingevuld, is daarom nog onderwerp van onderzoek bij het ministerie van BZK en dat is nog onduidelijk.

ActiZ is van mening dat het belangrijk is dat duidelijk wordt gemaakt in het Besluit wie verantwoordelijk is voor de te nemen maatregelen. Duidelijkheid is gewenst over welke organisatie verantwoordelijk is voor het nemen van de juiste maatregelen én welke organisatie verantwoordelijk is voor het informeren daarover aan het bevoegd gezag.

2. Keurmerken voor vrijstelling

Keurmerken (bijvoorbeeld ISO 50.001, ISO 14.001 of de Milieuthermometer Zorg) worden genoemd als wenselijke aanpak om vrijstelling te geven voor de Informatieplicht en de EED. Steeds meer zorgorganisaties gebruiken de Milieuthermometer Zorg en krijgen nu al (gedeeltelijke) vrijstelling voor de EED. Die vrijstelling is echter niet overal bekend en wordt vanuit ministeries of bevoegd gezag niet helder gecommuniceerd.

ActiZ bepleit een vrijstelling van zowel de informatieplicht als van de verplichting voor een EED als (zorg)organisaties voldoen aan één van de genoemde keurmerken.

3. Alternatief voor de (langdurige) zorg

De zorgsector heeft in de afgelopen jaren hard gewerkt aan de zogenoemde 'portefeuille-routekaarten'; routekaarten op organisatieniveau die inzichtelijk maken hoe de zorgorganisatie zich (in termen van verduurzaming en CO2 reductie) beweegt naar 2030 en 2050. Hiermee kunnen zorgorganisaties voldoen aan de verplichtingen van de EED en aan de Informatieplicht. Het bespaart organisaties veel administratieve last, het verlicht de handhavingsoopdracht van het bevoegd gezag en het bespaart veel kosten. De overheid heeft met de voorliggende wijziging een mogelijkheid om dit wettelijk te regelen, de wetgeving te harmoniseren en daarmee goed aan te sluiten bij de zorgsector.

ActiZ bepleit daarom het volgende alternatief: Maatschappelijk vastgoed voldoet aan de Informatieplicht en aan de EED, indien de (zorg)organisatie een portefeuille-routekaart opstelt, met een oplegger waarmee aangegeven wordt:

- *dat én hoe de organisatie voldoet aan het uitvoeren van de erkende maatregelen voor zelfstandig momenten;*
- *dat én hoe de organisatie de erkende maatregelen die uitgevoerd kunnen worden op een natuurlijk moment, in de routekaart inplant voor het eerstvolgende natuurlijke moment.*

Dit achten we verantwoord omdat in de zorgsector de meeste zorgorganisaties nu aan de slag zijn gegaan met verduurzaming om te voldoen aan de wetgeving voor de erkende maatregelen (Informatieplicht en EED). Wij verwachten dat eind 2023 veel zorgorganisaties hiermee een heel eind gekomen zijn, op weg naar 2030. Dat sluit prima aan bij de in het wijzigingsvoorstel genoemde datum van inlevering op 01-12-2023. Dat dit dezelfde datum wordt is zeker een verbetering.

We zien ook in het wijzigingsvoorstel zelf een grond voor dit alternatief, op pagina 21 van de toelichting Bal (citaat):

"De RVO ziet wel een beperkt risico in het feit dat het verplichte energiebesparingsonderzoek op bepaalde punten overlap heeft en tegelijkertijd op bepaalde punten afwijkt van de verplichting tot het

uitvoeren van een energie-audit zoals opgenomen in artikel 18 van de Wet EU-handelingen energie-efficiëntie en de regels die voor het verslag zijn gesteld in het Besluit energie-audit. Ook verschilt het bevoegd gezag voor de beide plichten. Dit risico kan in de uitvoering op verschillende manieren worden beperkt. Ondernemingen wordt bijvoorbeeld de mogelijkheid geboden om met één onderzoek aan de beide plichten te voldoen. Het gebruik van dezelfde methode voor de berekening van de terugverdientijd, die uit de Omgevingsregeling, is daarvoor wel zeer gewenst. RVO adviseert hierover in contact te treden met de Europese Commissie. RVO heeft al ervaring met de combinatie van de energie-audit en een energiebesparingsonderzoek dat een Omgevingsdienst in het kader van de omgevingsvergunning aan een bedrijf heeft opgelegd”.

ActiZ hoopt dat deze punten nog verwerkt kunnen worden in de wetgeving zodat (dubbele) administratieve lasten voorkomen worden en onduidelijkheid in wetgeving en overlappende wetgeving aangepakt wordt. En zo zorgorganisaties gefaciliteerd worden bij het verder verduurzamen van hun vastgoed en de langdurige zorg. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Penny Senior, senior beleidsadviseur wonen en vastgoed (p.senior@actiz.nl; 0625034362).